

ském trestním soudě v Brně ze dne 25. dubna 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 7 (3) zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Aby mohlo býti řeči o předražování dle §u 7 lichevního zákona, musilo by býti zjištěno, že pachatel cenu zřejmě přemrštěnou vážně požadoval jako úplatu za předmět potřeby, po případě si ji jako úplatu za předmět potřeby dal slíbiti nebo poskytnouti. V tomto případě vychází ze skutkového děje, rozsudkovými důvody zjištěného, a z poukazu na to, že týmž trestným činem zapříčiněno bylo odsouzení stěžovatelovo pro zločin podvodu, zřejmě na jevo, že, byť i toho rozsudek výslovně nezjistil, mezi požadováním zřejmě přemrštěné ceny za oves a podvodným jednáním obžalovaného jest spojitost, která nutí k úvaze, zda 250 Kč požadováno bylo stěžovatelem vážně jako úplata za oves Rudolfovi K-ovi nabídnutý, či, zda celá nabídka ovsa za cenu přemrštěnou nebyla spíše jen lstivým předstíráním, aby na K-ovi tím více peněz bylo vylákáno, aniž vůbec obžalovaný od počátku na nějakou dodávku ovsa vážně pomýšlel. Na tom nemění ničeho okolnost, že nepatrná část ovsa později skutečně byla dodána, poněvadž i to mohlo býti jen prostředkem, aby K. ve svém omylu tím více byl utvrzen, takže vylákané peníze ani z části neměly býti úplatou za tento oves. Jelikož rozsudek touto vnitřní souvislostí mezi požadováním zřejmě přemrštěné ceny a podvodným jednáním, za které byl stěžovatel již odsouzen, se vůbec nezabývá a souvislost ta může býti rozhodující pro zodpovězení otázky, zda možno tu při správném právním posouzení shledati předražování dle §u 7 lichevního zákona, bylo zmateční stížnosti obžalovaného, uplatňující vadu dle §u 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř., vyhověti, v odpor vzatý rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu své stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

Čís. 1384.

Pokud požívá starosta (orgán obecní), jsa činný při ubytování vojska, zvýšené ochrany zákona.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1923, Kr II 697/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 28. září 1922, jímž byli obžalovaní Rudolf E. a Markéta W-ová dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle §u 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Třebaže zmateční stížnost veřejného žalobce neoznačuje výslovně a přesně, které části napadeného rozsudku běře v odpor, je z jejích vý-

vodů zřejmo, že odporuje rozsudku první stolice jen, pokud jím byli obžalováni Rudolf E. a Markéta W-ová sprostěni z obžaloby pro zločin Šu 81 tr. zák. Stížnost dovolává se zmatků čís. 9 a) a čís. 5 Šu 281 tr. ř. Nelze jí upřít důvodnosti. Obžaloba dává obžalovaným za vinu, že se způsobem, v Šu 81 tr. zák. naznačeným, zprotivili předsedovi ubytovacího úřadu (správně vojenskému ubytovateli, touto funkcí usnesením obecního zastupitelstva pověřenému) Otakaru K-ovi a městskému strážníku Janu Ž-ovi v úmyslu, by příkázání a odevzdání bytu podporučíku Antonínu P-ovi bylo zmařeno. Nezáleží sice s hlediska Šu 81 tr. zák. na tom, zda byly či nebyly zde dle zvláštních okolností případu zákonné podmínky ku předsevzetí úředního nebo služebního úkonu, jenž byl pachatelem zmařen, ale skutková podstata Šu 81 tr. zák. předpokládá přece, že vrchnostenská osoba jest formálně oprávněna k úkonům toho druhu, o jichž maření jde, t. j., že takové úkony spadají v obor oprávnění a povinností, vrchnostenské osobě úřadem nebo službou nebo zvláštním příkazem vrchnosti uložených, po případě příslušejících. Pro posouzení, po kterou dobu a kterým jednáním vykonávali K. jako vojenský ubytovatel a strážník Ž. jako jeho asistence veřejný úřad (veřejnou službu), dlužno proto předem vymeziti rozsah oprávnění a povinností, jaké příslušejí při ubytování vojenských osob obecnímu starostovi a obci, v jichž zastoupení a zmocnění K. zařídil vše, oč v tomto případě jde. A tu stanoví zákon z 11. června 1879, čís. 93 ř. zák., že vojsko má za opatření bytů... žádati politický úřad okresní nebo... starostu obecního. § 12, že obec má požadování bytů... ve skutek uvést, místnosti vyhledati... a vojákům do příbytků ukázati, přidavouc jim, je-li toho třeba, průvodčí (§ 13) a že odvolání z opatření, které v příčině vyhledávání bytů učinil obecní starosta, nemá odkládacího účinku (§ 14). Zejména z citované první věty Šu 13, jakož i z úvahy, že zákonem má, jak dokazuje nanejvýš § 9, býti umožněno vojákovi přebývání, obzvláště noclehování v prostoru k obývání příhodné, plyne, že úkol, obci zákonem uložený, nevyčerpává se pouhým vyhledáváním a prikazováním bytů a ukazováním vojákům do nich, nýbrž že jest na obci, by uskutečnila, by voják mohl v přikázané mu místnosti pobývati, zejména noclehovati. Pakliže tedy klíč k pokoji, Antonínu P-ovi přikázanému, byl v přítomnosti K-ově, obžalovanou W-ovou P-ovi z rukou vydřen. bylo nepopíratelně právem a povinností K-a zaříditi, čeho třeba, by se P. v držení přikázané mu místnosti uvázal a v této držbě udržel, t. j. by se klíč dostal opět do rukou P-ových. Vymáhal-li tedy K. na W-ové vydání klíče prohlášením, že by po případě byl nucen dáti dvéře vysaditi, jednal tím v mezích svého úřadu jako vojenský ubytovatel, a jakékoliv jednání, směřující k tomu, by vymáhání klíče bylo zamezeno, tedy též — ovšem jen za předpokladu tohoto účelu — projev E-a »Marie, hole mir die Pistole« byl mařením úředního úkonu vrchnostenské osoby. Tento projev E-a poukázal k tomu, že si zamýšlí opatřiti střelnou zbraň, by vyhrožováním jí nebo skutečným použitím jí zmařil vymáhání klíče K-ou na W-ové. Opatřování sobě střelné zbraně E-em zamezoval strážník Ž. tím, že — z vlastního popudu nebo k upozornění K-ovu — zakročil a přistupoval ku dveřím, pokud se týče

k E-ovi, by ani E. sám nemohl si pro zbraň dojít ani mu nemohla být podána služebnou. Nálezací soud jest — jak stížnost právem uplatňuje dle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. — na omylu, maje za to, že nelze spatřovati služební úkon, jaký má § 81 tr. zák. na mysli, v tom, že strážník Ž. chtěl jít snad z vlastní opatrnosti ku dveřím, poněvadž všichni byli rozčileni. Strážník Ž. byl naopak již dle všeobecné povahy své služby jakožto zřízenec civilní policejní stráže povinen i oprávněn, zamezit, by z rozčilení účastníků osob nevytvořila se nebezpečná situace, hrozící tím, že střelné zbraně bude osobou, jež o ni volala, úmyslně použito, nebo že neopatrným nakládáním s ní neb jinou náhodou dojde k neštěstí. Zakročení strážníkem bylo však i částí ubytování podporučíka P-a, jelikož směřovalo k tomu, by si E. neopatřil zbraně, v jejímž držení a po případě jejímž použitím mohl tím důrazněji pokračovati ve svém zprotivení se tomu, by podporučíku P-ovi byla — odebráním klíče W-ové nebo jiným vhodným způsobem (vysazením dveří) — zjednána volnost dispozice příkázaným příbytkem, t. j. byt a nocleh v místnosti obcí mu přikázané. Za předpokladu, že W-ová měla úmysl zmařit ono zakročení strážníkem, zakládá tudíž i její jednání, obžalobou uplatňované, — totiž že chytla strážníka za ruku a nechťela ho k bratrovi E-ovi pustiti — násilné zprotivení se služebnímu výkonu vrchnostenské osoby. V dalším shledal zrušovací soud opodstatněným i důvod zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř.

Čís. 1385.

Pro stihání zločinu padělání čs. peněz a cenných papírů, spáchaného cizincem v cizozemsku, lze vzhledem k Šu 38 tr. zák. určití místně příslušný tuzemský soud dle Šu 54 tr. ř.

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1923, Nd I 464/23.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací v neveřejném zasedání určil dle Šu 54 tr. ř. za příslušný soud ku projednání trestní věci proti Michalu Gabrielu St-ovi pro zločin Šu 1 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. o padělání peněz a cenných papírů zemský soud trestní v Praze,

n e b o ť,

jak z připojených spisů na jevo jde, jest sice obviněný Michal Gabriel St. příslušníkem maďarským a spáchal čin mu přičítaný patrně ve Vídni, tudíž rovněž v cizozemsku a nalézá se dosud taktéž v cizině, ale jde o zločin padělání československých peněz a cenných papírů, tedy o trestný čin podle Šu 38 tr. zák. a v takovém případě nutno stíhati obviněného jako tuzemce dle zdejšího trestního zákona. Bude ho proto i zde stíhati a po případě zahájit řízení o jeho vydání. Ježto pak příslušnost tuzemského soudu dosud dána není, jest ve smyslu Šu 54 odstavec druhý tr. ř. zapotřebí, by byl některý tuzemský soud k provedení této trestní věci určen, a proto bylo ku návrhu generální prokuratury rozhodnuto, jak výše uvedeno.